

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 27.06.2025 nr 8-3/5573-1, JDM/25-
0714/-1K

Meie 02.09.2025 nr 2-3/2488

**Vastuskiri keskse teabe edastuse ja
dokumentide kättetoimetamise tõhustamise
lahenduse väljatöötamise kavatsusele**

Austatud Liisa-Ly Pakosta

Toetame põhimõtteliselt halduskoormuse vähendamise ja kulude kokkuhoiu eesmärgil kavandatavaid tegevusi, sealhulgas elektrooniliste lahenduste kasutuselevõttu, mis aitavad muuta avaliku sektori toimimist tõhusamaks ja kasutajasõbralikumaks. Samas peame väga oluliseks, et kavandatavad muudatused oleksid hästi läbimõeldud, proportsionaalsed ning arvestaksid erinevate asutuste ja sihtrühmade eripäradega.

1. Kohaldamisala ja kohustuslikkus avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele

VTK-s on keskkonna kasutajatena nimetatud riigiasutused ja kohaliku omavalitsuse üksused. Palume täpsustada, kas kavandatud muudatus, mille kohaselt teabe edastuse lahenduse kasutamine on kohustuslik, laieneb ka avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele, nagu Eesti Töötukassa. Kui lahenduse kasutamine ei ole Töötukassale kohustuslik, soovime teada, kas neil on võimalus vabatahtlikult lahendusega liituda. Kui aga kavandatakse kohustuslikku liitumist, palume täpsustada, kas dokumentide kättetoimetamine, mis on reguleeritud eriseadustes (nt töötuskindlustuse seaduses), jääb vabatahtlikuks.

2. E-teenuste piiramine dokumentide kättetoimetamisega seoses

VTK kohaselt piiratakse e-teenuste kasutamist juhul, kui inimene ei ole dokumenti keskkonnas õigeaegselt vastu võtnud. Leiame, et sellise piirangu rakendamine eeldab iga juhtumi puhul eraldi proportsionaalsuse analüüsi. Dokumentide kättetoimetamise tähtsus ja kaal on erinev, mistõttu ei ole võimalik üldiste andmete põhjal hinnata piirangu proportsionaalsust. Analüüsi saab teha alles siis, kui on teada konkreetset stsenaariumid – milliste dokumentide kättetoimetamise eesmärgil milliseid e-teenuseid piiratakse. Lähtume eeldusest, et eelnõu koostamise faasis hinnatakse iga piirangu proportsionaalsust eraldi.

Tööturuteenuste ja -toetuste, töötuskindlustushüvitiste ning töövõime hindamise ja töövõimetoetuse dokumentide puhul tuleks e-teenuste piiramine välistada, kuna see piiraks

inimeste õigust riigi abile töötuse ja töövõimetuse korral.

3. Eesti Töötukassa seisukoht ja kulude analüüs

Konsulterisime kavandatavate muudatuste osas Eesti Töötukassaga, kes ei toeta keskse lahenduse kohustuslikuks tegemist. Lahendusega liitumine ja selle käigushoidmine tekitab lisaarenduste ja tööjõu vajaduse. Kuigi VTK toob välja postikulu vähenemise kui peamise kokkuhoiu allika, võivad liidestumise ja süsteemi tööhoidmise kulud olla oluliselt suuremad. Lisaks ei ole kõigil Eesti inimestel interneti ja e-posti kasutamise võimalust, mistõttu postikulu täielik kadumine ei ole realistlik. Seetõttu vajab VTK-s toodud kokkuhoiu eesmärk täiendavat analüüsi.

4. Vabatahtliku liitumise positiivsed küljed

Oleks väga positiivne, et inimene, nii kodaniku kui ettevõtja rollis, saab kõikide asutuste poolt talle saadetud dokumentidega tutvuda ühes keskkonnas. Kättetoimetamislahendus võimaldaks dokumentide riskäyttetoimetamist ja teavitaks tegelikust kättetoimetamisest. Sellest võiks olla abi näiteks õigusliku aluseta makstud hüvitiste ja toetuste tagasinõuete ning ettekirjutuste kättetoimetamisel.

5. Dokumentide mitte vastu võtmise põhjused

Dokumendis on välja toodud dokumentide vastu võtmise statistika, kuid ei ole välja toodud põhjuseid miks kodanikud ja ettevõtjad ei võta dokumente vastu. Proportsionaalse lahenduse leidmiseks on oluline teada millised on tegelikud põhjused, nt puuduvad tehnoloogilised lahendused, riistvara, oskused, erinevad seotud õiguslikud tagajärjed/ koosmõjud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erkki Keldo

majandus- ja tööstusminister

Tiina Kruusimägi +372 5472 0611

Tiina.Kruusimagi@mkkm.ee